

Warszawa, 17 stycznia 2005 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

RPO-453872-II/03/D.K.

00-090 Warszawa   Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 827 64 53

Pani
dr hab. Magdalena Środa
Pełnomocnik Rządu d.s. Równego
Statusu Kobiet i Mężczyzn

W związku z licznymi informacjami (m.in. od organizacji pozarządowych działających na rzecz ofiar przestępstw) wskazującymi na występujące, mimo wszczęcia postępowania karnego w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z art. 207 K.k., zagrożenie ofiar dalszą przemocą, Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił w dniu 13 listopada 2003 r. do Ministra Sprawiedliwości m.in. w sprawie możliwości zmiany brzmienia art. 275 K.p.k., poprzez dodanie zapisu o czasowym opuszczeniu przez podejrzanego (oskarżonego) wspólnego z pokrzywdzonym miejsca zamieszkania i zakazie zbliżania się do pokrzywdzonego.

W odpowiedzi, Minister Sprawiedliwości stwierdził m.in. iż przepis art. 275 § 2 K.p.k. w obowiązującym brzmieniu, pozwala na zobowiązanie podejrzanego (oskarżonego) w ramach środka zapobiegawczego, jakim jest dozór Policji, do tego, aby nie zbliżał się do pokrzywdzonego lub miejsca, w którym przebywa lub mieszka, a nadto wyraził pogląd, że w sytuacji, gdy podejrzany (oskarżony), jest właścicielem lub głównym lokatorem zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym mieszkania, problemem może okazać się wyegzekwowanie wykonania nałożonego obowiązku „zakazu zbliżania się” .

Z wpływających do Rzecznika wniosków ofiar przestępstw, m.in. w sprawach dotyczących występów określonych w art.207 K.k. nie wynika jednak, aby w ramach stosowanego dozoru policyjnego, organy postępowania nakładały obowiązek polegający na zakazie zbliżania się do pokrzywdzonego - nawet w sprawach tego wymagających.

Na prośbę Rzecznika Praw Obywatelskich, problem ten przeanalizowało kilka organizacji pozarządowych. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że przypadki oddania oskarżonego (podejrzanego) pod dozór Policji, w połączeniu z zakazem zbliżania się do osoby pokrzywdzonej,

były rzadkie, ale za to odnotowano dużą ilość spraw, w których to ofiary przestępstwa były zmuszone - niekiedy w dramatycznych okolicznościach, wobec agresywnych, a nawet noszących znamiona przestępstwa zachowań - do opuszczenia miejsca zamieszkania.

Informacje o znikomym wykorzystaniu instrumentu prawnego, określonego w art. 257 § 2 K.p.k. pozwalającego na nałożenie na oskarżonego (podejrzanego) obowiązku polegającego na zakazie zbliżania się do pokrzywdzonego, potwierdził Komendant Główny Policji. Problem ten sygnalizują również kuratorzy sądowi.

Uzyskane informacje dały Rzecznikowi Praw Obywatelskich asumpt do ponownego wystąpienia w dniu 3 grudnia 2004 r., do Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego.

Minister Sprawiedliwości podtrzymał uprzednio wyrażone stanowisko w omawianych zagadnieniach.

Zważywszy, iż argumentacja, zaprezentowana w udzielonej Rzecznikowi Praw Obywatelskich odpowiedzi, nie znajduje odzwierciedlenia w obowiązujących przepisach Konstytucji RP oraz ustawie o pomocy społecznej i ustawie o ochronie praw lokatorów oraz Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, skierowałem w dniu 11 stycznia 2005 r. wystąpienie do Ministra Sprawiedliwości, którego kserokopię jak też dotychczasowej w tej materii korespondencji, uprzejmie przesyłam, w załączeniu.

Będę wdzięczny Pani Minister za wyrażenie opinii, dotyczącej proponowanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich nowelizacji uregulowań prawnych, a także za wszelkie uwagi związane z poruszonym zagadnieniem.

/-/